

KRAKÓW 2000

EUROPEJSKIE
MIASTO
KULTURY

Kruszenie muru

FUNDACJA
CENTRUM
DOKUMENTACJI
CZYNU
NIEPODLEGŁOŚCIOWEGO

Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego
Biuro Festiwalowe *Kraków 2000*

Solidarność Kruszenie muru

KATALOG WYSTAWY

pod redakcją

Tomasza Gąsowskiego, Adama Rolińskiego i Wojciecha W. Wiśniewskiego

8 listopada – 13 grudnia 2000

Instytut Jana Pawła II
Kraków, ul. Kanonicza 18

Kraków 2000

Kraków, 29 listopada 2001 r.

*Ani i Jackowi,
ze słowem wdzięczności za
zapamiętanie, lojalną współpracę
i dzielne postawy w trudnych
czasach stanu wojennego i
po-wojennego. dziek Jerzemu*

© Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego,
Kraków 2000

Koncepcja plastyczna i scenografia wystawy
LECH DZIEWULSKI

Opracowanie układu typograficznego katalogu
MARIAN HANIK

W katalogu wykorzystano fotografie:
Jana Jarosza, Jacka Wcisło, Adama Wojnara,
oraz ze zbiorów:
Krzysztofa Gąsiorowskiego, Stanisława M. Jankowskiego, Lecha Jeziornego, Jerzego Rucińskiego Nagórno,
Józefa M. Ruszara, Bogusława Sonika,
Biblioteki Jagiellońskiej i Fundacji Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

FUNDACJA CENTRUM DOKUMENTACJI CZYNU NIEPODLEGŁOŚCIOWEGO
BIBLIOTEKA JAGIELLOŃSKA

30-059 Kraków, Al. Mickiewicza 22, p. 010

tel./fax +48(12)633-04-07; 633-63-77, w. 2399

e-mail: fundedcn@if.uj.edu.pl

[http://www.bj.uj.edu.pl/fund CDCN/](http://www.bj.uj.edu.pl/fundCDCN/)

Konto: Bank Śląski S.A., Oddział w Krakowie, Filia nr 3, 10501445-1203221674

ISBN 83-7188-443-5

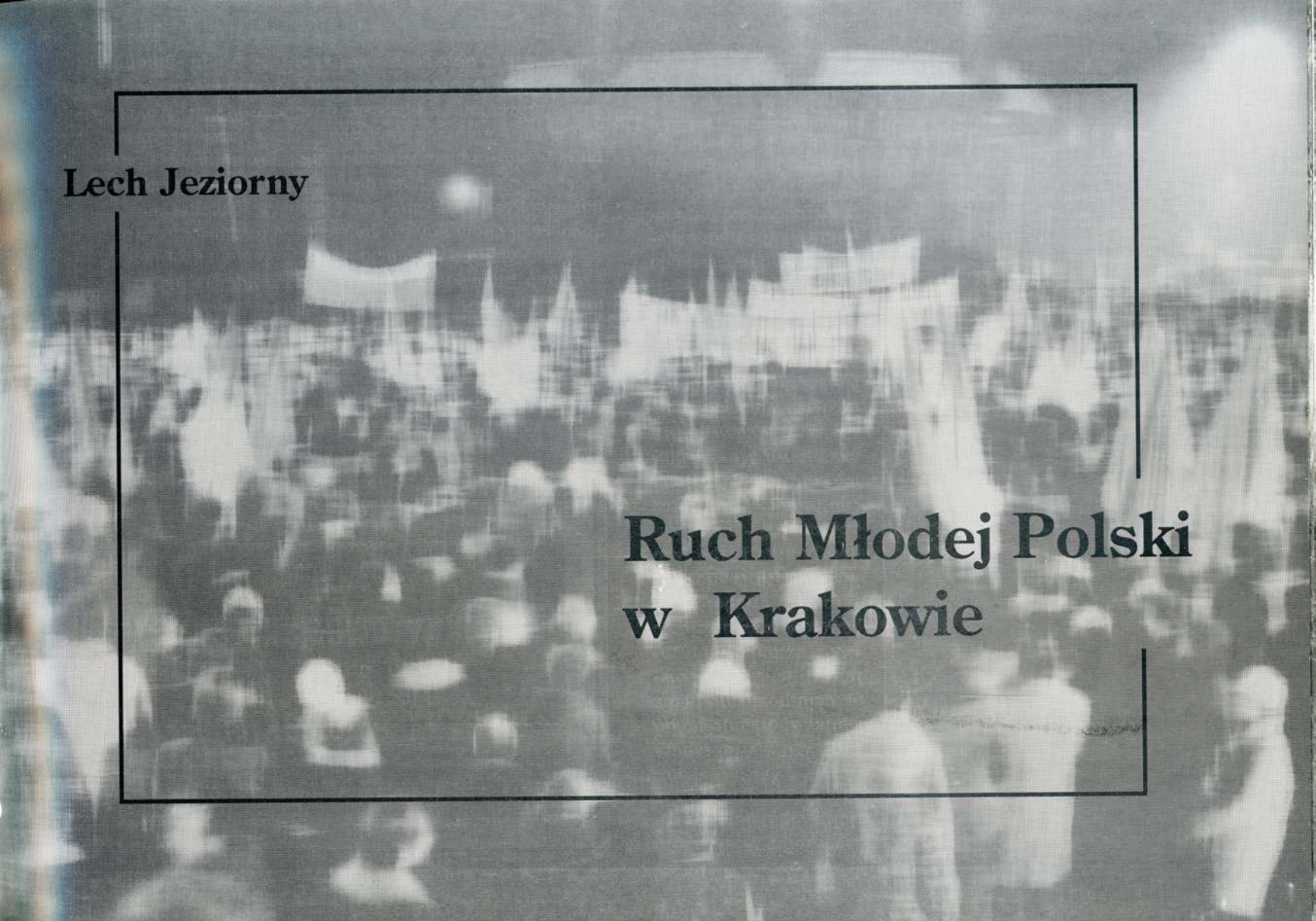

KSIĘGARNIA AKADEMICKA

31-008 KRAKÓW, ul. Św. Anny 6

Zamówienia: e-mail: ksakadem@cicero.law.uj.edu.pl

Katalog: <http://www.ch.uj.edu.pl/ksiegarnia.html>

Lech Jeziorny

**Ruch Młodej Polski
w Krakowie**

Fotograficzna ulotka przygotowana przez krakowski RMP na manifestację w dniu 11 listopada 1980 r.

Poniższy tekst jest odtworzeniem z pamięci ludzi, działań i sytuacji sprzed wielu lat. Nie aspiruje do zapisu historycznego, ani do pełnego i wyczerpującego opisu środowiska tworzącego i sympatyzującego z Ruchem Młodej Polski na terenie Krakowa.

Początki

Osobą, która pierwsza nawiązała kontakt z działaczami i środowiskami, które utworzyły w lipcu 1979 r. w Gdańsku Ruch Młodej Polski był Janusz Pierzchała – działacz Studenckiego Komitetu Solidarności w Krakowie, student polonistyki udzielający się w opozycji niepodległościowej i w przedsięwzięciach patriotycznych.

Z nim to właśnie – jesienią 1979 r. – nawiązali kontakt studenci z duszpasterstwa akademickiego O.O. Dominikanów (zwanego Beczką): Ania Pasieka i Lech Jeziorny. Byli oni zainteresowani działalnością nowej formacji opozycyjnej – Ruchu Młodej Polski – o której dowiedzieli się z Wolnej Europy i od znajomych, starszych opozjonistów.

Janusz Pierzchała był wspaniałym gawędziarzem historycznym i politycznym, a także mówcą wiecowym, o silnych ciągach piśmideczykowskich. Chodził w bryczesach, długim płaszczu i czapce maciejówce, a w torbie miał zawsze kilka egzemplarzy bibuły, którą chętnie obdzielał rozmówców. Kilka miesięcy regularnych spotkań w powiększającym się gronie, do którego dołączyli m.in. Sylwester Szefer z Duszpasterstwa św. Anny i Krystyna Stanisław, zaowocowały zaproszeniem do Krakowa na wio-

bratniak	numer 18 (4)
PISMO RUCHU MŁODEJ POLSKI	lipiec – sierpień 1979
Ważna decyzja	str. 3
DEKLARACJA IDOSŃ RUCHU MŁODEJ POLSKI	str. 6
Arkadiusz Rybicki – Kalendarium	str. 17
Jacek Bartyszel – "Realpolitik" – czy kapitu- lacja?	str. 22
Aleksander Hall – Czy zagrożenie nam nacjonalizm? ...	str. 25
COBP – Prasa katolicka w Polsce /część II/	str. 30
Krzysztof Lechicki – Wśród ksiązek	str. 34
Przegląd wydawnictw	str. 40
Listy do Redakcji	str. 42
numer sankcyjno dnia 5.IX.1979	
WYDAWNICTWO MŁODA POLSKA	
WYDAWNICTWO im. KONSTYTUCJI 3 MAJA	

Demonstracja w Rynku Głównym 3 Maja 1981 r. Przemawia Janusz Pierzchała, z lewej Maria Sierotwińska, z prawej Tadeusz Piekarz.

snę 1980 r. Aleksandra Halla. Spotkanie miało na celu poznanie przez lidera RMP krakowskich członków i sympatyków oraz ustalenie zasad współpracy. Współpraca ta głównie polegała na kolportażu „Bratniaka” – pisma Ruchu Młodej Polski oraz innych publikacji „Wydawnictwa Młodej Polski” i „Wydawnictwa im. Konstytucji 3 Maja”. Na spotkaniu ustalono, że kolejnym ujawnionym członkiem RMP w Krakowie zostanie Lech Jeziorny.

Janusz Pierzchała do połowy 1981 roku nadawał środowisku ton ideowy i był przewodnikiem po mapie opozycji – tak w Krakowie jak

i w Polsce. Dzięki temu nawiązane zostały bliskie kontakty z redaktorem „Merkuryusza Krakowskiego i Świątowego” – Robertem Kaczmarkiem, z opozycjonistami z nurtu piłsudczykowskiego – Włodzimierzem Steckiewiczem i Piotrem Boroniem oraz z wieloma innymi środowiskami opozycyjnymi ówczesnego Krakowa. Do środowiska RMP zgłaszali akces głównie studenci, w większości związani z różnymi duszpasterstwami akademickimi w Krakowie, zainteresowani poznawaniem prawdziwej historii, kolportażem nielegalnych wydawnictw oraz uczestniczeniem w przedsięwzięciach patriotycznych (dawne święta narodowe, rocznice „piłsudczykowskie” na Wawelu) i opozycyjnych (takich jak np. pochod po

Patriotyczna manifestacja – 11 listopada 1980 r. Przejście z Wawelu pod Pomnik Grunwaldzki. Sztandar z orłem niesie Lech Jeziorny, obok Anna Pasieka, z prawej Jan Leszek Franczyk z ChWLP.

Mszy św. w rocznicę wydarzeń w Nowej Hucie 27 kwietnia 80 r. zaatakowany przez tajniaków, czy obchody katyńskie).

Równocześnie krakowianie, na początku sierpnia 1980 r. w Warszawie, nawiązali kontakt z innymi uczestnikami Ruchu Młodej Polski i jego sympatykami w Polsce – m.in. z Wiesławem Chrzanowskim, Bronisławem Komorowskim, Marianem Piłką, Maciejem Grzywaczewskim, Mirosławem i Aramem Rybickimi, Markiem Jurkiem, Piotrem Miereckim, Krzysztofem Nowakiem i innymi.

Krakowianie szli na czele Grupy Studenckiej Pielgrzymki Warszawskiej, niosąc przez całą Warszawę historyczny sztandar z białym orłem w koronie, ten sam sztandar który powiewał wysoko nad tłumem w czasie pamiętnej Mszy św. z Papieżem na krakowskich błoniach w czerwcu 1979 r. Sztandar ten wywoływał niekłamany entuzjizm warszawiaków stojących wzdłuż trasy wymarszu Pielgrzymki, a także zaniepokojenie niektórych księży oraz zdenerwowanie tajniaków z SB. Sztandar ten był obecny również przy wejściu Pielgrzymki do Częstochowy i na Jasną Górę.

W tym samym pamiętnym Sierpniu, Ania Pasieka i Lech Jeziorny przeszli prawdziwy polityczny chrzest, goszcząc na wcześniejsze zaproszenie A. Halla w Gdańsku, co zbiegło się akurat ze strajkiem w Stoczni Gdańskiej i umożliwiło kilkudniowe uczestnictwo w tych niezwykłych wydarzeniach.

Po Sierpniu 80 roku sytuacja RMP uległa pewnej zmianie – staniała odwaga, nastąpiło rozbudzenie polityczne społeczeństwa, ale z drugiej strony dla wielu ludzi, w tym ważnych działaczy RMP priorytetem stała się „Solidarność” oraz NZS. RMP nie stawiając sobie sztywnych ram organizacyjnych, a bardziej ideowe i formacyjne, nie mógł być konkurencją dla oficjalnie zarejestrowanych, ale niezależnych organizacji.

Jesienią 80 roku – od nowego roku akademickiego – ruszyły spotkania koła samokształceniowego poświęcone najnowszej historii, prowadzone przez Ryszarda Terleckiego, Tomasza Gąsowskiego, Zbigniewa Solaka, Wojciecha Magdziarza – historyków związanych z PAN oraz

UJ. Nastąpił także pierwszy „publiczny” występ krakowskiego RMP, które było współorganizatorem patriotycznej manifestacji 11 Listopada. Manifestacja ta odbyła się po wieczornej Mszy św. za Ojczyznę odprawianej na Wawelu i ze sztandarem oraz transparentami przeszła pod Pomnik Grunwaldzki. Działacze RMP ustalili z głównymi w tamtych czasach organizacjami tzw. opozycji niepodległościowej: Chrześcijańską Wspólnotą Ludzi Pracy Jana Franczyka oraz KPN, że na transparentach będą przede wszystkim patriotyczne hasła. RMP wystąpiła z historycznym już sztandarem oraz trzema transparentami, w tym z tym, który otwierał pochód i zawierał frag-

ment wiersza K.K. Baczyńskiego: *Z naszych ramion wytryśnie Polska, wolna jak ptak...*

Jesienią tego roku dojrzała także idea wydawania niezależnego pisma, nieoficjalnego organu porozumienia krakowskich duszpasterstw akademickich, w które to gremium zaangażowani byli czołowi działacze RMP w Krakowie. Pismo to powstało pod duchowym patronatem ojca Tomasza Pawłowskiego – głównego duszpasterza dominikańskiej Beczki i nosiło nazwę „Wyzwolenie. Pismo Młodych Katolików”. Miesięcznik ten formalnie nie miał związków z RMP, ale trzon redakcji stanowili działacze Ruchu Młodej Polski – poza A. Pasięką i L. Jeziornym, Sylwek Szefer, Asia Okolska-Fenikowska, Darek Fenikowski i Adam Pawłowicz – znany licealista z Gdańska, zwycięzca Olimpiady polonistycznej i redaktor nielegalnego „Ucznia” (pisma młodzieżówki gdańskiej RMP), który przyjechał w 1980 r. na studia do Krakowa.

Redagowanie i wydawanie „Wyzwolenia” (dzięki wsparciu i sympatii Wojtka Wiśniewskiego z „Wiadomości Krakowskich” wydawanych przez Zarząd Regionu Małopolska NSZZ „Solidarność”), koła samokształceniowe, wykłady, spotkania ze znanymi działaczami opozycji, kolportaż niezależnych wydawnictw i propagowanie Deklaracji Programowej RMP, a także współorganizowanie obchodów świąt i ważnych rocznic, należało w 1981 r. do głównych działań krakowskiego środowiska Ruchu. Warto przy tym nadmienić, że większość członków i sympatyków RMP, poza działaniami na rzecz środowiska młodopolskiego, była poważnie zaangażowana w działanie

Manifestacja pod Pomnikiem Grunwaldzkim – 11 listopada 1980 r.

Manifestacja 11 listopada 1980 r. Z prawej Anna Pasieka, za nią Lech Jeziorny (trzymając flagę), z lewej Jarosław P. Kazubowski

w strukturach Niezależnego Związku Studentów oraz NSZZ „Solidarność”. Działacze z Krakowa zaczęli się licznie pojawiać na spotkaniach i zjazdach ogólnopolskich RMP, gdzie reprezentowali ten nurt prawicy, który ideowo można by nazwać niepodległościowo-piłsudczykowskim.

Na początku września 1981 r., na prośbę Przewodniczącego Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”, Ania Pasieka i Lech Jeziorny podjęli pracę w biurze Zarządu Regionu w Katowicach, co łączyło się z koniecznością przeniesienia się na Śląsk i ograniczenia aktywności w krakowskim RMP. W tej sytuacji ciężar organizowania działalności w Krakowie przejął na siebie Marek Gadzała, Sylwester Szefer oraz Joanna i Dariusz Fenikowscy.

Stan wojenny

13 grudnia 1981 roku internowani zostali dwaj działacze krakowskiego RMP: Janusz Pierzchała oraz Lech Jeziorny. Anna Jeziorna przez pierwsze tygodnie stanu wojennego działała na terenie Śląska – głównie jako łączniczka, organizując obieg informacji. 16 grudnia na godzinę przed pacyfikacją opuściła kopalnię „Wujek”... Później powróciła do Krakowa, gdzie razem z M. Gadzałą nawiązali kontakty z resztą środowisk młodopolskich – głównie zaś z Warszawą, gdzie najważniejszą rolę odgrywał Tomasz Wolek – inicjator i twórca podziemnej gazety, „nieregularnego” miesięcznika „Solidarność Narodu”. Pismo to było drukowane w Warszawie, a oprócz redak-

28
MAJA

1
9
8
1

138
WYZWOLENIE

PISMO MŁODYCH
KATOLIKÓW nr 4

Kraków, kwiecień-maj 1981

tora Wołka pisywali w nim młodopolacy (w tym m.in. Aleksander Hall – członek podziemnych władz ogólnopolskiej „Solidarności”), a z Krakowa Marek Gadzała, Ryszard Terlecki, Tomasz Gąsowski, Andrzej Romanowski, Lesław Maleszka i wielu innych znanych autorów.

W lipcu 1982 r. z obozu internowania wyszli J. Pierzchała oraz L. Jeziorny. Janusz Pierzchała nie podjął już żadnych kontaktów organizacyjnych i definitywnie odszedł ze środowiska RMP, a w późniejszych latach wyjechał do Francji.

Krakowscy młodopolacy intensywnie włączyli się do ogólnopolskiej dyskusji środowisk RMP dotyczących optymalnych form aktywności oraz strategii politycznej; coraz bardziej też angażowali się w prace redakcyjne, a później też wydawnicze i organizacyjne „Solidarności Narodu” i „Polityki Polskiej” – „nieregularnego” kwartalnika poświęconego myśli politycznej i będącego następcą wydawanego od 1977 roku „Bratniaka”.

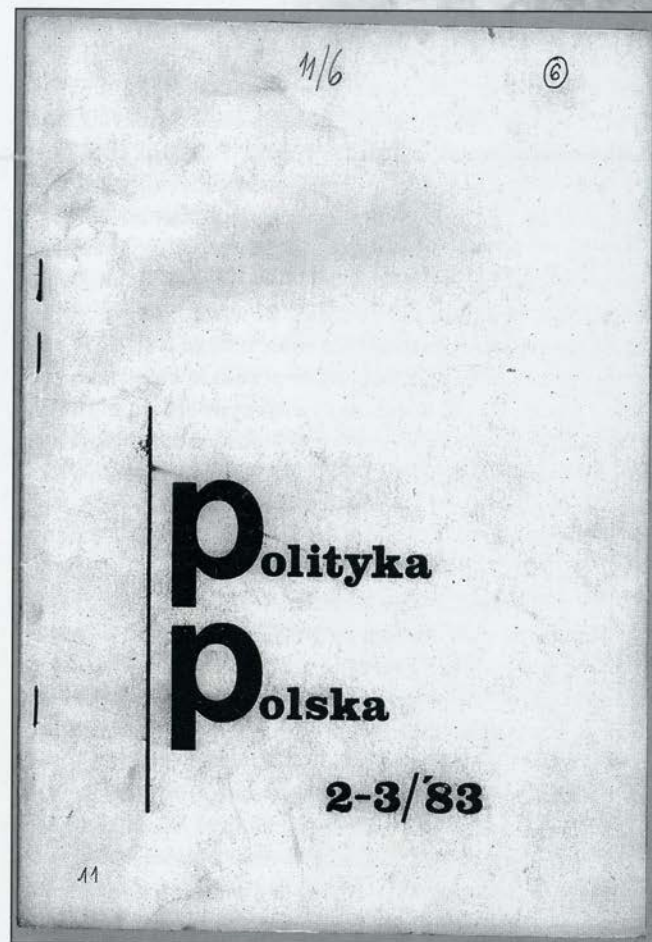
Pomysłodawcą – razem z Tomaszem Wołkiem – i jednym z filarów „Polityki Polskiej” został Marek Gadzała, a do zespołu redakcyjnego wszedł również L. Jeziorny. Od 2 numeru pismo było przygotowywane i drukowane w Krakowie, a offsetowe blachy przewożone były do Gdańska, gdzie robiony był wtórny nakład. Podobnie było z organizacją druku „Solidarności Narodu”, pisma ukazującego się do końca 1984 r. i drukowanego w większości przez środowisko krakowskie. Z czasem też, z inicjatywy świetnie się rozumiejącej i dobrze współpracującej grupy warszawsko-krakowskiej RMP, powstało wydawnictwo:

„Biblioteka Polityki Polskiej”, a wiele pozycji zostało przygotowanych i wydanych w Krakowie.

Warto zaznaczyć, że krakowski RMP w sprawach wydawniczych blisko współpracował z Henrykiem Karkoszą (prowadzącym podziemną Oficynę Literacką) i Janem Polkowskim (wydającym pismo „Arka”), a także z Anią i Józkiem Mroczkami oraz Marianem Stachniukiem – oskarżonym w połowie lat 80. w procesie tzw. „terrorystów z Nowej Huty”. W prace krakowskiego środowiska – poza „starszymi” działaczami, włączali się nowi ludzie, tacy jak Ania i Jacek Papierzowie, Ewa i śp. Piotr Nocunowie, Romek Moskała, Krzysztof Bielecki, Tomek Czapliński z rodziną, Uta Kalinowska, śp. Alina Miodek, Leszek Garstka, Maryla Jaworska, Basia Major, Henryk Siwek, Andrzej Stefański, Helena Lazar, Ewa Dolata, Lidka Poradzisz i wielu innych. Wiele do zawdzięczenia miało środowisko krakowskich młodopolaków księdzu prałatowi Stanisławowi Małysiakowi i innym osobom z Komitetu Pomocy działającym w krakowskiej kurii.

Często trudno było rozgraniczyć, kto był formalnie członkiem, a kto tylko sympatykiem środowiska i idei młodopolskich.

Dzięki rozległym kontaktom oraz dzięki ciekawej i poważnej formule redakcyjnej „Polityki Polskiej”, udało się pozyskać w Krakowie do współpracy wielu znakomitych autorów: m.in. Pawła Kłoczowskiego, Ryszarda Terleckiego, Tomasza Gąsowskiego, Henryka Woźniakowskiego, Henryka Siwka, Wojtkę Wiśniewskiego, Ryszarda Legutkę, Andrzeja Romanowskiego (autora m.in. głośnego i prowokującego tekstu pt. *Iść z Rosją*), Miro-

sława Dzielskiego, Bronisława Łagowskiego, Lesława Maleszkę, ks. Józefa Życińskiego, o. Jana Andrzeja Kłoczowskiego OP, Tadeusza Szymę.

Krakowski RMP nawiązywał także kontakty z podziemną Małopolską Solidarnością i ośrodkami politycznymi i społecznymi, reprezentowanymi przez osoby takie jak Tadeusz Syryjczyk, Robert Kaczmarek, ks. Kazimierz Jancarz z kościoła w Mistrzejowicach, Mirosław Dzielski, Mieczysław Gil, Józef Baran, Józef Mroczek, redakcja „Tygodnika Powszechnego”, przekazując swoje wydawnictwa oraz biorąc udział w różnych dyskusjach, spotkaniach i przedsięwzięciach (np. spotkania w Krakowie z ukrywającym się A. Hallem). „Stałym fragmentem gry” były oczywiście pochody i manifestacje w ważne – patriotyczne i solidarnościowe – rocznice.

Lata późniejsze

W stanie wojennym i później, w środowisku krakowskim RMP, powoli emocje patriotyczne ustępować zaczęły poważnej refleksji nad politycznymi zadaniami opozycji i nad kształtem polskiej sceny politycznej, a także nad uwarunkowaniami międzynarodowymi i problemami gospodarczymi. Środowisko krystalizowało i ugruntowało swój konserwatywno-liberalny światopogląd, w czym duży wkład mieli Marek Gadzała, Henryk Woźniakowski, Robert Kaczmarek, Tadeusz Syryjczyk oraz – może w największym stopniu – Mirek Dzielski i jego (od 1983 r.) pismo „13 Grudnia”.

W latach osiemdziesiątych, w krajowym środowisku RMP można było wyodrębnić regionalne specyfiki i zabarwienia ideowe. Środowisko krakowskie reprezentowało wyraźny nurt konserwatywno-liberalny, stanowiąc istotną przeciwwagę dla nurtów chadeckich i narodowych. Dzięki o g r o m n e j i w wielu miejscach pionierskiej pracy Marka Gadzały, na łamach „Polityki Polskiej” oraz podczas gremiów młodopolskich, prezentowany był przegląd spraw międzynarodowych oraz bieżący dorobek myśli politycznej i społeczno-filozoficznej amerykańskich neokonserwatystów oraz brytyjskich konserwatystów i „ojców” współczesnego liberalizmu. Prezentowane stanowisko znalazło także wyraz w publika-

Michael. Novak

DUCH DEMOKRATYCZNEGO KAPITALIZMU

**Biblioteka Polityki Polskiej
1986**

cjach książkowych wydawanych w ramach „Biblioteki Polityki Polskiej”, np. w pierwszym w Polsce tłumaczeniu Michaela Novaka (*Duch demokratycznego kapitalizmu*) i wielu innych pozycjach. Na uwagę zasługuje także pierwsza szczegółowa monografia wydarzeń krakowskich 3 Maja 1946 opracowana przez grupę młodych historyków i współwydana przez „Bibliotekę Polityki Polskiej”.

M. Gadzała i L. Jeziorny brali udział w pracach Forum Myśli Politycznej „Dziekania”, prowadzonej w Warszawie przez profesora Stanisława Stommę i grupującej – pod nieoficjalnym protektoratem warszawskiej kurii – środowiska prawnicze, uznające i kierujące się w praktycznym działaniu katolicką nauką społeczną.

W latach 80. krakowskie środowisko RMP zbliżyło się bardzo do grupy chrześcijańskich liberałów Mirosława Dzielskiego; osoby z RMP współtworzyły powstałe w 1985 r. Krakowskie Towarzystwo Przemysłowe, a Lech Jeziorny został wybrany do władz KTP.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że z inicjatywy KTP powołane zostało „Seminarium Kraków 88”, gdzie opozycjoniści o wolnorynkowych poglądach próbowali przekonać lokalnych decydentów o konieczności przeprowadzenia reform gospodarczych i systemowych oraz o pożytkach, które z tego mogą wynikać dla Krakowa i Małopolski.

Na terenie Polski organizowane były różne inicjatywy obywatelskie i społeczne. Ważnym nurtem tych działań był ruch na rzecz społecznej i prywatnej oświaty oraz powstanie ogólnopolskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego, którego wiceprezesem została Ania Jezior-

na. Wygrała ona w lutym 1989 r. – w tym czasie z komunistycznym jeszcze Ministerstwem Oświaty – bezprecedensową rozprawę przed NSA o prawo do prowadzenia – jako osoba fizyczna – prywatnej szkoły. Wyrok NSA otworzył drogę do powstania w całym kraju licznych szkół społecznych, a Ania Jeziorna zorganizowała Społeczną Szkołę Podstawową nr 1 i brała aktywny udział w powstawaniu kolejnych kół STO zakładających kolejne szkoły społeczne w Krakowie i innych miastach Małopolski.

Przedstawiciele RMP znaleźli się także w Małopolskim Komitecie Obywatelskim, utworzonym przed wyborami 4 czerwca 1989 r.

W drugiej połowie lat 80. Marek Gadzała w coraz większym stopniu przejmował kluczową rolę w redagowaniu i wydawaniu „Polityki Polskiej”, która stała się jednym z najpoważniejszych pism politycznych polskiej opozycji. W takim też charakterze został podjęty w połowie lat 80. na spotkaniu w Maisons-Laffitte z Jerzym Giedroyciem. Wtedy też za swoją działalność publicystyczną i wydawniczą został wyróżniony przez Fundację „Polcul” z Australii, która uhonorowała go nagrodą wręczaną przez Stefana Kisielewskiego.

Kiedy pod koniec 1989 roku pojawiła się możliwość zalegalizowania „Polityki Polskiej”, Marek Gadzała został szefem pisma i na parę lat przeniósł się do Warszawy.

Godne odnotowania są również praktyczne działania krakowskiego RMP na niwie gospodarczej. W 1987 roku powstała w Krakowie filia Spółdzielni Pracy Usług Wy-

sokościowych „Gdańsk” (wcześniej znanej pod nazwą „Światlik”), którą kilka lat wcześniej założyli w Gdańsku opozycjoniści z RMP, „Solidarności” i gdańscy liberałowie, a której prezesem był obecny Marszałek Sejmu Maciej Płażyński. Spółdzielnia była gospodarczym azylem dla opozycjonistów, którzy mogli zarabiać na życie np. wisząc na 220 metrowym kominie...

Podsumowanie

Krakowskie środowisko Ruchu Młodej Polski nie wyróżniało się liczebnością, jednak stanowiąc w kraju wyraziste skrzydło konserwatywno-liberalne, odcisnęło swoje piętno ideowe na całej formacji młodopolskiej. Stawiane przez krakowian na forum krajowym Ruchu pytania i problemy gospodarcze, zagadnienia z dziedziny polityki międzynarodowej i relacji państwo-Kościół, pogłębiały poważne dyskusje i opracowanie stanowiska całego – liczącego się na polskiej scenie politycznej – środowiska RMP. Walnie przyczyniało się także do spopularyzowania w Polsce ciekawych wątków współczesnej myśli konserwatywnej i liberalnej oraz do pogłębienia znajomości

analiz trudnej i zawiłej dziedziny jaką jest polityka międzynarodowa – tak w wymiarze historycznym jak i aktualnym, bieżącym.

Warto podkreślić wkład organizacyjny krakowskiego RMP w redagowanie i wydawanie oraz sprawny kolportaż najważniejszych dla całego środowiska pism jakim były „Solidarność Narodu” i „Polityka Polska” oraz książek wydawanych pod firmą „Biblioteka Polityki Polskiej”. Trzeba zaznaczyć, że w całej tej działalności nie było wpadek, podejrzeń oraz poważniejszych nieporozumień i międzyludzkich animozji.

Różnie potoczyły się losy osób związanych z krakowskim środowiskiem RMP w III Rzeczypospolitej. Nikt z dawnych krakowskich działaczy nie zajmuje się obecnie zawodowo polityką, choć większość jest w swoim życiu bardzo aktywna i wykazuje duże zainteresowanie dla spraw publicznych, a polityczne poglądy sytuują ich w pobliżu SKL-u i UW. Ważne, że pozostały kontakty, sympatia i więzi międzyludzkie oraz wspólnota politycznych przekonań, która przetrwała wszystkie zawirowania lat 90.